

Zala in Edi sta neko sončno sobotno jutro stala pred svojo hišo in gledala zemljevid, ki jima ga je pustil stric Matija. Na zemljevidu so bile označene različne vrste naselij, od mest in vasi do samotnih kmetij. Poleg tega je stric Matija dodal uganko: »Če sledita smerem neba in se ustavita na označenih mestih, bosta izvedela nekaj novega o življenju in delu ljudi.«

Prva postaja: Vas in kmetija (sever)

Zala in Edi sta odkorakala proti severu, kjer sta prispela v majhno vas z zelenimi polji. Tam sta spoznala kmeta Janeza, ki jima je razkazal svojo kmetijo.

»Pozimi pripravljamo orodje, spomladi sadimo, poleti žanjemo, jeseni pa spravljamo pridelek,« jima je povedal Janez. Zala je opazila, kako pomembno je, da so ljudje na kmetiji dobro organizirani in delajo skupaj z naravo. Edi je z zanimanjem opazoval kompas. »Zala, sever je vedno na vrhu kompasa! Tako sva našla Janezovo kmetijo!«

Preden sta odšla, jima je Janez ponudil sveže mleko in domač kruh. Zala je vprašala: »Janez, ali imate tudi živali na kmetiji?«

»Seveda! Imamo krave, kokoši in prašiče. Vsaka žival ima svojo nalogo in prispeva k našemu vsakdanu,« je odgovoril Janez. Otroka sta se poslovila in se napotila k naslednji postaji.

Druga postaja: Mesto (vzhod)

Pot ju je vodila proti vzhodu, kjer sta prispela v veliko mesto. Tu sta videla visoke stavbe, trgovine, šole in prometne ceste. Na mestni tržnici sta opazovala stojnice, polne svežega sadja, zelenjave, medu in domačih izdelkov. Prodajalec na stojnici jima je razložil, kako pomembno je, da ljudje pridelke s kmetij pripeljejo na tržnico.

»Tržnica je prostor, kjer se srečujeta mesto in podeželje,« je razložil.

»Tukaj se izmenjujejo izdelki in ideje.«

Medtem ko sta raziskovala mesto, sta srečala arhitekta, ki jima je razložil, kako nastajajo visoke stavbe. »Vsaka stavba ima svojo zgodbo.

Nekatere so stanovanja za ljudi, druge so pisarne ali trgovine. Vse pa so del mestnega življenja,« je povedal arhitekt.

Tretja postaja: Samotna kmetija v hribih (zahod)

Ko sta šla proti zahodu, sta prišla na samotno kmetijo visoko v hribih. Tam je gospodarica Marjeta pasla ovce in zbirala mleko za sir. Zala in Edi sta opazila, kako drugačno je življenje na samotnih kmetijah.

»Tu je mirno, a delo je trdo,« je rekla Marjeta. »Vsi letni časi prinašajo svoje izzive.« Edi je pogledal sončni zahod in rekel: »Zala, zdaj vem, zakaj je zahod tam, kjer sonce zaide.«

Preden sta odšla, jima je Marjeta podarila košček domačega sira. »To je darilo za vajino pot,« je rekla z nasmehom.

Četrta postaja: Obala (jug)

Nazadnje sta se napotila proti jugu, kjer sta prišla do morja. Ob obali sta srečala ribiča Tomaža, ki jima je pokazal svoje mreže.

»Ribolov je odvisen od vremena in smeri vetra,« je razložil. »Vse je povezano z naravo.« Zala je opazovala valove in rekla: »Tu na jugu je svet čisto drugačen kot na severu. Tako zanimivo je spoznavati različne pokrajine!« Tomaž ju je povabil, naj poskusita uloviti ribo. Po nekaj poskusih je Edi z navdušenjem zaklical: »Ujel sem ribo!« Zala je smeje dodala: »Tomaž, ti si naju naučil nekaj novega.«

Povratek domov

Ko sta se vrnila domov, sta odprla stričev zemljevid. Čakala ju je še ena uganka: »Katere smeri neba sta obiskala?«

Zala in Edi sta hitro odgovorila: sever za kmetijo, vzhod za mesto, zahod za samotno kmetijo in jug za obalo.

Stric Matija jima je naslednji dan prinesel novo nalogo: raziskati še več vrst naselij in pokrajin. »Vedno si zapomnite, da vsaka smer neba vodi do nečesa novega!«

Zala je rekla: »Vsaka pokrajina je kot knjiga, ki jo lahko odkrijeva.« Edi je prikimal: »In vsaka smer kompasa je ključ do novega poglavja!«

